

HAPŠENJE BOŠKA SAVKOVIĆA, NEDOPUSTIVO OGRANIČENJE PRAVA NA SLOBODU IZRAŽAVANJA I ZASTRAŠIVANJE GRAĐANA

Povodom hapšenja novinara, aktiviste, reditelja i pravnika, Boška Savkovića, kojem je određen pritvor do 30 dana zbog krivičnog dela *pozivanje na nasilnu promenu ustavnog uređenja*, mi dolepotpisane organizacije, čiji su ciljevi zaštita vladavine prava i ljudskih prava, **obaveštavamo domaću i međunarodnu javnost da se još jednom u Srbiji sprovodi organizovano zastrašivanje građana i grubo kršenje slobode izražavanja od strane najviših državnih organa.**

Bošku Savkoviću se na teret stavlja da je na protestu "Srbija protiv nasilja", održanom 3. juna 2023. godine, nosio lutku predsednika Srbije obešenu na transparentu. Savković negira da je imao bilo kakve veze sa lutkom sa kojom je fotografisan njegov transparent, te da ona nije visila na njegovom transparentu. Sa transparentom koji je išao, kako navodi "iz ruke u ruku na protestu", fotografisao se veliki broj građana i ne postoje dokazi da je sporna lutka pripadala Bošku Savkoviću. Simbolično izražavanje nezadovoljstva građana, koje očigledno nije imalo za cilj pozivanje na nasilje, shvaćeno je kao pozivanje na nasilno rušenje ustavnog poretka Srbije. Podsećamo da ustavni poredak Srbije propisuje i osnovna ljudska prava i slobode među kojima je i **sloboda izražavanja** koja je propisana i brojnim međunarodnim ugovorima koje je Srbija ratifikovala, poput *Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda* i *Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima*.

Sloboda izražavanja podrazumeva pravo da se govorom, pisanjem, slikom, pa i performansom prenesu i šire ideje i mišljenja. U političkoj kritici, sloboda izražavanja može biti šokantna, neprijatna, pa čak i uvredljiva, ali su državni organi i funkcioneri dužni da je trpe kao donosioci odluka i zbog pozicije moći koju zauzimaju u društvu. Ovakav vid kritike sreće se često na političkim protestima širom sveta na kojima se fizički uništavaju lutke sa likovima javnih funkcionera i u demokratskoj državi građani ne smeju trpeti posledice zbog mišljenja izraženog na taj način.

Ovo hapšenje, ne samo da je nesrazmerna i izuzetno represivna mera prema jednom građaninu, već ima za cilj da pošalje poruku svim ostalim građanima Srbije da političare na vlasti u Srbiji nije dozvoljeno kritikovati ili da je kritika dozvoljena na samo određene, nepisane načine. Podsećamo, takođe, da ovo [nije jedino ovakvo hapšenje](#) u vezi sa protestima. U trenutku kada veliki broj građana izražava nezadovoljstvo političkim odlukama na ulici, koristeći svoje pravo na mirno okupljanje i slobodu izražavanja, Bezbednosno – informativna agencija sprovodi politiku zastrašivanja u nameri gušenja najvećeg protesta u Srbiji u ovom veku. Navedeno hapšenje osudio je [Evropski ekonomski i socijalni komitet](#), čijim telom, Zajedničkim konsultativnim komitetom EU-Srbija, Boško Savković i ko-predsedava, u ime naše države.

Pozivamo i ostale međunarodne i domaće organizacije, tela, nezavisne institucije, pojedince, medije i aktiviste da osude ovaj napad na osnovna ljudska prava u Srbiji i spreče dalje urušavanje prava na mirno protestovanje i slobodu izražavanja. Posebno apelujemo na pravosudne organe u Srbiji da stanu u zaštitu prava građana i svoje nezavisnosti, da se prilikom donošenja odluka vode Ustavom, međunarodnim standardima u oblasti ljudskih prava i zakonom i da ne podležu pritiscima izvršne vlasti.

Potpisnice:

1. Komitet pravnika za ljudska prava YUCOM
2. Nezavisno udruženje novinara Srbije
3. Beogradski centar za bezbednosnu politiku
4. CRTA
5. Institut za teritorijalni ekonomski razvoj (InTER)
6. Centar za kulturnu dekontaminaciju
7. Partneri za demokratske promene Srbija
8. Beogradski centar za ljudska prava
9. Inicijativa mladih za ljudska prava
10. Novi Optimizam
11. Autonomni ženski centar
12. Slavko Ćuruvija fondacija
13. Građanske inicijative
14. Inicijativa A11
15. Centar za demokratiju i razvoj juga Srbije
16. BIRODI
17. Takovske novine
18. Kaleidoskop media i Kulturni centar Kaleidoskop
19. KruševacPress.com